

NYA SPÅR I NORRKÖPING

Med samtalsterapi och övningar hjälptes långtidssjukskrivna vidare i processen att återgå till arbetsmarknaden. **Sidan 3**

TILLBAKA TILL ARBETE

Respekt och förståelse hjälpte Emilie Andersson att hitta tillbaka till sin självkänsla efter lång sjukskrivning. **Sidan 4**

EN SPECIALBILAGA FRÅN **ARBETSLIVSRESURS**
NUMMER **4 / 2010**

DELRESULTAT

FINSAM

2009 var ett **dramatiskt år** inom försörjningsstödet. Kombinationen av **lågkonjunktur** och **ändrade regler** i sjukförsäkringssystemet medförde en **ökning** av andelen **icke arbetsföra personer** utan ersättning från försäkringskassan.

Ingmar Ångman är verksamhetschef på socialkontoret i Degerfors kommun och har fått känna av det ökade trycket.

– Dessa personer tillhör grupper som vi inte haft här tidigare. Vi var helt enkelt brydda över hur vi skulle agera för att få dem vidare i utveckling mot arbetsmarknaden. Många är unga och det har varit väldigt oklart vad orsaken till att de inte kommer vidare egentligen är.

En viktig del i det arbetet har varit att få bra utredningar av vad som behövs för att personerna ►

INGMAR ÅNGMAN:

Utredningar som leder till resultat

Kent Andersson på Arbetslivsresurs har arbetat med utredningar på uppdrag av Degerfors kommun genom samordningsförbundet FINSAM.

ska komma närmare arbetsmarknaden.

– Tidigare har vi fått lita till Arbetsförmedlingens möjligheter att utreda. Men de har inte alltid möjlighet att prioritera samma personer som vi ser behov av att få utredda, förklarar Ingmar.

I och med att kommunen ingick i ett Finansiellt Samordningsförbund, så kallat FINSAM, såg Ingmar och hans kollegor att det fanns möjlighet att ta in kvalificerade resurser.

Kommunen tydliggjorde behovet för FINSAM och fick beviljat resurser för att köpa in arbetsförmåeutredningar. Arbetslivsresurs fick uppdraget att göra en heltäckande bedömning av individernas förutsättningar att arbeta.

Kent Andersson är konsult på Arbetslivsresurs.

– Vi har många olika kompetenser hos oss och kan därför göra en multiprofessionell utredning och bedöma förutsättningarna för arbete hos varje individ.

I bedömningen ingår en teoretisk del i form av en psykologbedömning som kan kompletteras med en bedömning av en psykiater i de fall där det behövs. En socionom gör en social utredning och man kan också ta in arbetsterapeuter. Utöver det ingår en praktisk del där man verifierar det man sett genom att personen arbetsprövas på en arbetsplats.

– För oss är det viktigt att det man skriver i sitt utlåtande också är prövat i praktiken och att det håller. Styrkan hos Arbetslivsresurs var att vi fick både den utredande och den praktiska delen samordnad hos en partner, säger Ingmar Ångman.

Psykiatrisk utredning ger många svar

Kent berättar att en hel del av de personer som utreds ofta har en psykiatrisk störning i grunden som inte blivit diagnosticerad.

– Att det psykiatriska utredningsteamet ger en diagnos stöder både socialkontoret i sina beslut och personen själv. För individen själv handlar det inte bara om att få en tryggad försörjning, utan också att man får behandling och vård för de problem man har och som kanske inte har uppmärksammats tidigare.

Resultatet ger underlag för vidare åtgärder

När utredningen är genomförd levererar Arbetslivsresurs en sammanställning och en rekommendation om vilka åtgärder som bör fortgå för att personen ska kunna komma vidare.

– Det kan handla om insatser i FINSAMs regi eller rehabiliteringsprogram på vårdcentralerna. Några har gått vidare till fördjupade utredningar inom sjukvården och ett par stycken har även gått vidare mot ar-

betsmarknaden. Så det sker positiva saker med de personer som har blivit utredda och fått en bedömning, säger en påtagligt nöjd Ingmar Ångman.

– Vägen för en individ att lämna oss kräver mycket arbete och uppföljning, men utredningen är ett väldigt viktigt steg på vägen. De flesta har sett det som en positiv möjlighet att delta i utredningen. Hittills har alla fullföljt och det är rätt så unikt måste jag säga. Jag tror att det handlar mycket om att de fått ett bra bemötande på alla plan.

FINSAM – samverkan kring rehabilitering

FINSAM är en finansiell sammanlutning av Försäkringskassan, Länsarbetsnämnden, Landsting och Kommun i ett län och syftar till att samordna rehabiliteringsinsatser för att förbättra en enskild persons förmåga till förvärvsarbete. I dag finns drygt 80 finansiella samordningsförbund över hela Sverige.

Läs mer på www.finsam.se

Nya Spår ger ny kraft

Samordningsförbundet Östra Götaland satsar på **samtalsterapi** och **motivationsövningar** för att hjälpa långtidssjukskrivna människor **vidare** mot arbetsmarknaden.

En efter en droppar de in, deltagarna från tre omgångar Nya Spår. De har samlats för att sammanfatta sina erfarenheter från programmet. Det är främst kvinnor, de skrattar och pratar och det märks att de lärt känna varandra väl.

Magnus Kördel är konsult på Arbetslivsresurs och ansvarar för programmet Nya Spår. Han lutar sig fram mot mig och säger:

– Jag ser inget sjukt. Gör du?

Att detta är grundläggande för hela programmet kommer jag snart att förstå.

Men vi tar det från början.

Hösten 2009 anlätades Arbetslivsresurs av Samordningsförbundet Östra Östergötland för att genomföra en arbetslivsförberedande och motiverande insats, Nya spår för personer med tidsbegränsade sjukersättningar som successivt skulle upphöra.

Arbetslivsresurs tog fram ett tre-månaders program inom ramen för Nya Spår för att rusta individerna till att ta steget in på arbetsmarknaden. Deltagarna som kommer från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Försörjningsstöd har alla en lång sjukskrivning och frånvaro från arbetslivet bakom sig.

– Många av dessa har gått från att ha värk till att enbart definieras av sin värk. För att få behålla sin sjukpenning har de varit tvungna att visa att de är 100 % sjuka och inget annat. På så vis odlas sjukidentiteten hos den som egentligen fortfarande är mer frisk än sjuk, förklarar Magnus Kördel. Han berättar att första steget ofta är att våga gå in i en grupp, något som kan vara ett stort steg för den som inte ingått i ett socialt sammanhang på många år.

I början arbetar man mycket med

Nya Spår-grupperna träffas flera gånger i veckan och arbetar bland annat med positiv förstärkning, hälsoaktiviteter och datakunskap.

positiv förstärkning, både i grupp och i individuella möten. Det kompletteras med hälsoaktiviteter och basal kroppskänedom för att jobba inifrån istället för att bara lägga på utifrån. Längre fram arbetar man med datakunskap, arbetsmarknadskunskap och fokusering inför framtida arbetsprovning.

Tydligare självbild

Efter att ha genomgått programmet har varje deltagare en tydlig bild av sina möjligheter och eventuella begränsningar. De har också tagit fram en individuellt anpassad och realistisk handlingsplan för att kunna gå vidare till andra insatser inom Arbetsförmedlingen eller direkt till arbete.

Peter Johansson är samordnare på

Samordningsförbundet Östra Götaland. Han beskriver Arbetslivsresurs som en flexibel samarbetspartner med högt i tak.

– Med det menar jag att de alltid lyssnar och är beredda att hitta individuella lösningar. Deras konsulter är kvalificerade och har stor erfarenhet av att arbeta med komplexa uppdrag och det har varit viktigt i det här samarbetet.

Åter till deltagarträffen. Efter lite försiktig blyghet säger en dam i 50-årsåldern något som får alla att nicka instämmande.

– Här har jag för första gången på länge behandlats med respekt. De har inte sett mig som sjuk bidragstagare, utan som en människa med resurser. Det var grundläggande och har betytt oerhört mycket för mig.

»Det var skönt att befinna sig i ett sammanhang där man inte kände sig udda.«

Respekt och förståelse hjälpte självkänslan

Efter en lång **sjukskrivning** fick Emilie Andersson chansen att delta i ett program för att komma **vidare** till arbetsmarknaden. – Det blev en **språngbräda** för mig!

Emilie hade precis börjat läsa socialantropologi på universitetet när hon i vuxenlivets första skede drabbades av en utmattningsdepression som tvingade henne till flera års sjukskrivning. Hon har just genomgått Nya Spår och känner sig peppad och sugen på fler utmaningar.

– För mig har det varit mycket positivt att gå här. Det har gett mig vardagsrutiner utanför hemmet och framför allt att få känna sig delaktig i en grupp, ett sammanhang där man inte kände sig udda. Hon berättar att hon själv trivdes med blandningen av att träffa coachen på egen hand och

att träffas i grupp, men har full förståelse för att det inte passar alla.

- Vissa i kursen tyckte det var jobbigt med gruppvövningarna, men jag vet att de har fått mer individuella träffar så man har anpassat sig efter deras behov.

Redo för arbetsträning

Emilie säger att hon länge velat få göra någonting som nya Spår och att hon gärna skulle gärna vilja fortsätta med något liknande ett tag till.

Tillsammans med min arbetspsykolog här på Arbetslivsresurs har jag kommit fram till att jag kan börja ar-

betsträna. Nästa vecka ska jag till arbetsförmedlingen på ett uppföljningsmöte. Då hoppas jag att jag får mer information om vilka alternativ som finns för mig. Hon jämför Nya Spår med något av en språngbräda.

– Det har inneburit ett steg vidare mot arbetslivet, även om det känns främmande när man har varit borta länge. Jag tycker också att det handlar om att prova och se hur mycket energi man har och faktiskt får efter några veckor. Jag har börjat tro på allvar att jag kommer komma tillbaka till arbetslivet.

Hur ser du på framtiden nu?

Jag är sugen på att sätta igång med mitt liv igen. Jag vill syssla med friskvård så jag tänker börja studera när jag har arbetstränat ett tag!

Arbetslivsresurs hjälper företag och individer att öka sin prestationsförmåga!

Vi hjälper företag och organisationer att i högre grad förstå och genomföra de förbättringsåtgärder som har ekonomisk effekt på humankapital och lönsamhet. Vi gör detta genom att hjälpa människor att finna nya karriärer, få människor tillbaka till arbetslivet och att generellt utveckla prestationsförmågan inom organisationen.

Vi har kunskap om vad som krävs för att locka fram det bästa ur både individ och företag. Arbetslivsresurs är specialister på att utveckla människor utifrån beprövad metodik grundad på kunskap från de mest komplexa uppdragen. Genomarbetade och beprövade processer och verktyg är sedan länge ryggraden i vårt arbetssätt.

Arbetslivsresurs AR AB, är ett av Sveriges ledande företag inom organisationsutveckling, rehab och omställning. Vi är ca 250 medarbetare och finns i Borlänge, Borås, Eskilstuna, Falköping, Göteborg, Halmstad, Helsingborg, Jönköping, Kalmar, Karlshamn, Karlskrona, Karlstad, Katrineholm, Kristianstad, Linköping, Luleå, Malmö, Norrköping, Nyköping, Skövde, Stockholm, Sundsvall, Trollhättan, Umeå, Uppsala, Varberg, Västervik, Västerås, Växjö, Örebro, Östersund.

Filialer: Alingsås, Avesta, Enköping, Falkenberg, Gävle, Härnösand, Lidköping, Ljungby, Markaryd, Motala, Nässjö, Södertälje, Tidaholm, Tranås, Uddevalla, Ystad, Örnsköldsvik.

**arbetslivs
resurs**

Box 3088,
103 61 Stockholm

Tel. 020-258 258
www.arbetslivsresurs.se